1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 61

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 1.85, buiten Assen franco per post ƒ 2,00.

WOENSDAG 30 JULIJ.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cents zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

29 Julij.

De Oostersche crisis — zoo luidde gedurende maanden en maanden het begin van ons Overzigt, en daarna zeiden wij eenige keeren de Engelsch-Amerikaansche kwestie. Deze werd ook al spoedig op zij geschoven, en nu zijn wij aan de Spaansche crisis. Zoo wisselen de gebeurtenissen elkanderen af in de groote brouwerij der wereld.

Maar de Spaansche crisis is immers geëindigd! zegt gij. Verre van daar. Die niet tevreden zijn met den tegenwoordigen toestand van zaken, zwijgen, uit vrees voor den sabel, en dat is een overtuigingsmiddel, 't welk slechts oogenblikkelijk kracht heeft.

O'Donnell is thans meester — maar voor hoe lang? En wie is O'Donnell? vraagt welligt deze of gene onzer lezers. Wij zullen u een portret van dezen krijgsman, thans zulk eene groote rol spelende — geven, opdat, bij de groote gebeurtenissen, die welligt nog in Spanje kunnen voorvallen, gij u altijd hem als 't ware *ziende* handelen, kunt verbeelden.

O'Donnell heeft eene voorname houding en in zijne manieren spreekt altijd de edelman. Terwijl Espartero geheel den Spanjaard toont, ziet men in de statige gezette figuur, het ronde volle gezigt, het lichte oog en de bloeijende kleur, de kenteekenen zijner Noordsche afkomst. Zijn haar is vóór den tijd verbleekt en harmonieert niet met zijn overigens jeugdig uiterlijk. Die hem aanschouwt, ziet beradenheid en kracht. Om zijne lippen speelt steeds een spottenden lach en in zijn meestal nedergeslagen blik, een oplettenden dikwijls luimigen geest. O'Donnell bezit veel geschiktheid in staatszaken, en op de parlementaire tribune ontwikkelt hij een redenaars-talent, eene tegenwoordigheid van geest, ja eene standvastigheid, waartegen zich de scherpste pijlen zijner vijanden afstompten. De Cortes gevoelden en erkenden zijn overwigt en vreesden zijn overal omgrijpenden invloed. En toch had hij geene enkele politieke partij voor zich, op welke hij zich in gewigtige oogenblikken kon verlaten, op wier welgemeende trouw hij kon rekenen. Geen wonder — in elk politiek kamp speelde hij eene rol, en het verwisselen zijner kleur maakte hem in aller oogen verdacht. Niemand vertrouwt hem, gematigden noch liberalen — volk noch armee, en omdat niemand hem vertrouwt — klemt elk zich voor een oogenblik aan hem vast.

O'Donnell is voor 't Spaansche leger wat St. Arnaud voor 't Fransche was. Hij herstelde de tucht, en dat hij militair talent heeft, bewees het jongste straatgevecht, dat hoogstwaarschijnlijk veel heviger was dan bekend is.

Espartero — maar die is immers van het woelig tooneel der wereld afgetreden, zegt gij. Dat is nog niet zoo zeker, lezers, want Spanje is het land der verrassingen. Wie weet hoe spoedig zijn naam weer op aller lippen klinkt! Espartero is dapper, regtvaardig, en hij bezit en beoefent burgerdeugd, maar hij vleit het volk te veel. Hij zou gaarne de Washington van zijn volk zijn geweest, maar hij heeft niet *al* de eigenschappen, die een groot man vormen, en de Spanjaarden zijn geen Amerikanen! En in dat najagen van de genegenheid des Volks, in dat zoeken van populariteit ligt juist de oorzaak zijner zwakheid.

Hij weet, dat zijne zachtheid hem veler genegenheid deed verwerven, en eene miskenning zou hem te hard vallen, zelfs al kon hij het Vaderland ten goede gedijen. Klein van gestalte boezemt ook zijne persoonlijkheid geen ontzag in, en zijn gelaat biedt een mengsel aan van militaire deftigheid en klein burgerlijke onbeduidendheid.

Wat nu overigens de politieke toestand van Spanje betreft — de liberalen zagen sedert 1808 in de progressistische rigting, het geluk des Volks, maar wat is die rigting, hoe veelbeteekenend haar naam ook zij? Niets anders, zegt iemand, die het land bereisde, dan een veelhoofdig eigenbelangzoekend monster, van 't welk elk lid alleen zich zelven zoekt, zonder een oogenblik voor het welzijn van 't geheel te zorgen. Ook de gematigde partij toonde zich, toen zij aan 't roer stond, niet veel beter. En dan de Camarilla, de adel — hofpartij! Luister, lezer! naar een paleisverhaal van jongen datum, van 29 Julij 1854 — de dag waarop Espartero zijn zegevierenden intogt in Madrid deed. Wat gebeurde er even voor en na dien dag op het paleis?

Op 22 Julij, toen het oproer op straat was gestild, nam Isabella II het dwaze besluit, om te vlugten, en zij nam dat op aandrang harer moeder. Wie had zij ook anders, om haar te raden! Allen, Ministers zoowel al grootwaardigheidsbekleeders van de Kroon, hadden haar verlaten. Maar schoot haar eene gelukkige gedachte in — zij liet den Franschen gezant roepen en vroeg raad. „Blijven, vooral blijven!" was het antwoord, dat deze onmiddelijk gaf. Eene vlugt uit Spanje beteekende in zijn oog niets minder, dan het verlies van den troon.

Om meer zekerheid te hebben van het nuttige van dien raad, liet Isabella al de gezanten op het paleis noodigen. Zij kwamen in het hôtel van den Franschen gezant bijeen, en eerst des avonds te 5 uur werden zij bij de Koningin en wel bij de Koningin alleen toegelaten. Zij sprak met moed en verklaarde het vast besluit te hebben genomen, om Spanje niet te verlaten. Op den volgenden morgen echter vond er in het paleis een ander tooneel plaats. Isabella's moeder, Koningin Christina, verontrust door het veranderd besluit harer dochter, in wier gezelschap zij gehoopt had Spanje te verlaten, deed eene nieuwe poging, om dat doel verwezenlijkt te zien. De Koning Don Francisco hiervan onderrigt, ijlde naar het vertrek zijner Gemalin, en in onberaden drift weet hij Koningin Christina al het kwaad, dat Spanje trof en het bloedig oproer, dat zooeven gestild was. Maria Christina is geene Vorstin, die een woord onbeantwoord laat.

Zij pareerde elke beschuldiging met groote heftigheid af, verkwiste den rijken schat harer schimpschoten tegen den Gemaal harer dochter en gaf hem, men zegt het althans, als het sluitteeken harer straf-predikatie, een — oorvijg! De Koning, woedend over deze vernederende kastijding, trok zijn degen en wondde, volgens sommigen, zijne schoonmoeder. Isabella had groote moeite, om de twistenden te scheiden en geraakte zelve in zoo heftige beweging, dat men haar moest aderlaten.

Christina vertrok (gedwongen) alleen, en Isabella blijvende, behield den troon voor haar en hare dochter.

Ziedaar een tooneel uit het paleis van Spanjes Koningin, en ge kunt u nu voorstellen, waarde lezers, wat het zijn zal, als Koningin Christina eens terugkeert, of haar invloed (door Narvaez bijvoorbeeld) Spanje regeert.

Twee volle jaren bleef Spanje, na Christina's vertrek, in eene zwevende positie, en wel door de vereenigde krachten van O'Donnell en Espartero. Dat het tot eene ontknooping, op welke wijze dan ook, komen moest, was voor elk, die oplettend de gebeurtenissen van den dag gadesloeg, geen geheim, Waar een O'Donnel, de man des gewelds, en een Escosura, die heden met de ultramontaansche partij en morgen met den dierenbevechter Pucheta heulde, naast elkanderen zaten en naar 't gezag dongen, moest men tot eene revolutie komen of tot een coup d'état. Wat O'Donnell in 't schild voert, zal de tijd leeren.

Zijn soldateske natuur heeft te weinig achting voor burgerlijke vrijheid, dan dat men iets beters mag vermoeden dan *dwingelandij*.

Men zegt, en dat liet zich ook wel denken, dat O'Donnell een magtig bondgenoot zal zoeken — niet in Frankrijk, niet in Engeland, maar in Rome, en men verzekert, dat daartoe reeds onderhandelingen zijn aangeknoopt. Ziet O'Donnell daarin alleen heil, dan zal hij wel vroeger reeds in betrekking tot de kerkelijke partij hebben gestaan. Dat Rome de hand in 't spel heeft, zou ook mogen opgemaakt worden uit de vriendelijke houding der Fransche en de vijandelijke taal der Engelsche pers. O'Donnell zal doen wat Napoleon doet: het gezag met de geestelijkheid deelen. De een zal de andere helpen, tot dat men verschil krijgt, en dat kan niet uitblijven, tenzij de wereldlijke magt zich buige onder den herders-staf van den zoogenaamden Stedehouder van Christus. Maar zal dat Napoleon, zal dat O'Donnell willen? 't Is te betwijfelen.

De Engelsche *Times* spreekt bittere taal over de Spanjaarden en de Spaansche bewindslieden. Dat de tegenwoordige toestand duurzaam zal zijn, gelooft hij niet — dat zij eenigen tijd zal beleven — acht hij waarschijnlijk, maar een Land te hulp te komen, waar niets bestendig is, dan de bestendigheid der revolutie, dat meent hij de moeite niet waard te zijn. Dat Napoleon met genoegen O'Donnell op zijn weg ziet, is te begrijpen, maar als het laatste levensuur van diens bewind heeft geslagen, hoopt de *Times*, dat Frankrijk even lijdelijk zal zijn. Onzijdigheid ten aanzien van de binnenlandsche aangelegenheden van andere landen — dat is — zegt de *Times* — onze en ook Frankrijk's pligt.

Maar hoe denkt Frankrijk over eene interventie?

Zooals men weet, zond het eene vrij aanzienlijke magt naar de grenzen, zoo het heet tot beveiliging van eigen grondgebied. Dat is echter moeijelijk te gelooven. De Spanjaarden zullen toch wel niet een inval in Frankrijk doen!

In Engeland denkt men er wel ernstig aan, dat Keizer Napoleon gewapenderhand in Spanje zou kunnen trekken in twee gevallen. Vooreerst als O'Donnell het onderspit moest delven en de democraten de Republiek proclameerden, en ten tweeden: als Koningin Isabella de interventie vroeg. Dat laatste is, zooals men weet, het Oostenrijksche beginsel. Het kabinet van Weenen zegt ook: „Ik zal in Italie helpen — die mijne hulp vraagt!" Maar wat moet Engeland *dan* doen? Onmogelijk kan het Frankrijk's tusschenkomst in Spanje lijdelijk aanzien.

Nadat wij alzoo over de politieke zijde van de gebeurtenissen in Spanje hebben gesproken, zullen wij eens zien, hoe het met den opstand zelven is.

O'Donnell is te Madrid, en op dit oogenblik over 't grootst gedeelte van Spanje meester. De bevolking is nog verrast, besluiteloos, en zij doet wat het volk gewoonlijk doet: zij neemt het feit aan zoo als het is, zegt niets en — bedenkt zich. De zwaksten hopen dat alles in rust blijft, die meer moed hebben wachten op de stoutmoedigen en dezen zien uit naar een aanvoerder.

Overigens zijn de geruchten nopens den toestand des Lands zeer verschillend.

Nu heet het: „de insurgenten te Saragossa zijn zonder hoofd en loopen als eene verstrooide kudde schapen. Generaal Dulce staat voor de stad. Hij sommeerde haar over te geven en begon, op bekomen weigering, het bombardement.

De *Messager de Baijonne*, de nieuwe nieuwsfabrijk van O'Donnell, heeft welligt ook bovenstaande tijding geleverd. Maar ook, al is dat berigt waarheid, dan heeft Saragossa toch geweigerd, om aan de haar gedane sommatie gehoor te geven — dan blijkt het nog niet, dat de troepen van Falcon zonder aanvoerder zijn. Zij zouden dan liever de poorten geopend, dan een bombardement verduurd hebben.

Falcon, zoo verzekerde de *Moniteur*, het officieele orgaan der Fransche Regering, commandeert te Saragossa over 16.000 man, terwijl nog 15.000 man in aantogt waren, om zich onder zijne bevelen te stellen. Met zulk eene magt kan hij den strijd tegen Dulce wagen, met zijne 10,000 man, in weerwil van de mindere geoefendheid en gehardheid van de militie en de vrijwilligers van het platte land, waarover Falcon het bevel voert.

Maar — Saragossa zou zelfs de eenige stad niet zijn, die zich bepaald vijandig tegen over het Bewind stelde.

Ook te Corogna en Galica in Asturien, zijn proclamatien van trouw aan Espartero uitgevaardigd. Mogten meerdere plaatsen volgen, en dat laat zich vermoeden, dan wordt de positie van het nieuwe Bewind gevaarlijk, in weerwil van de zegepraal, die het te Madrid en Barcelona behaalde.

Nog anderen, en wel de jongste tijdingen, herhalen dat Saragossa zich wel zal buigen voor het gezag van O'Donnell.

De stad zou 5 dagen bedenktijd hebben gevraagd, terwijl inmiddels twee compagnien der bezetting tot de koninklijke troepen overgingen. Men denkt echter dat Falcon, als hij geen kans ziet Saragossa te behouden, zich met de [illegible] in 't gebergte zal begeven, en dan is het einde van den [illegible] nog niet te zien.

De meest ongunstige tijding voor de duurzaamheid der Regering, is de botsing, die er reeds ontstond tusschen de Hof-partij, dat is de ultra-reactionnaire, de kerkelijke partij en O'Donnell. Na de overwinning wil de eerste zich weer van O'Donnell ontdoen, dit is, hem wegwerpen als een uitgeknepen citroen. Hij heeft *hare* zaken beredderd — nu zou zij het zonder hem willen stellen! Concha, Narvaez, [illegible] zijn hunne mannen. Ziedaar O'Donnell op een hoogst moeijelijk standpunt. Geeft hij aan de revolutionnaire partij toe, dan zullen anderen hem verdringen en de vruchten plukken van zijn waagstuk — en wordt hij alzoo verstooten, welke ontvangst staat hem dan te wachten bij zijne vroegere vijanden? Liberalen, ja zelfs gematigde liberalen zouden hem verloochenen.

O'Donnell is scherpzinnig genoeg om het netelige van zijne positie te kunnen berekenen en men zegt, dat hij dientengevolge Espartero opzocht. Zou hij slagen in zijn toeleg? Zou de liberale partij nog éens de speelbal zijn van O'Donnell? Onmogelijk is het niet, want Spanje is een vreemd Land, maar toch onwaarschijnlijk.

Alzoo, strijd tusschen Madrid en Saragossa — tusschen het Hof en Odonnell.

Generaal San Miguel die eerst zijn ontslag gaf, doch in het oogenblik des gevaars de koningin zijn degen weder aanbood, heeft op nieuw zijn ontslag gevraagd. Hij acht de toekomst niet zoo vrolijk om prijs te stellen op het gezag.

Onlangs hebben wij gemeld, dat de Sardinische Minister van Justitie de autoriteiten aanschreef, om op verschillende handelingen van de geestelijkheid acht te geven, en waar zij in de termen der strafwet mogten vallen, voor de [illegible] voegde regterlijke magt te trekken. Die circulaire heeft een kerkelijk protest der Bisschoppen uitgelokt, terwijl het hoe langer zoo meer blijkt, dat de geestelijkheid zich voorbereid tot een stelselmatige oppositie. Zelfs verzekert men, dat er geestelijke tegenstands-comitté's zijn opgerigt.

Uit Napels geen nieuws, behalve den tekst eener proclamatie, die in honderde exemplaren alle muren der stad bedekte en aldus luidde:

„Napolitanen!

„Uw lijden, dat zoo langdurig, zoo wreed, zoo smartelijk geweest is, en dat gij met zooveel waardigheid hebt gedragen, heeft de Europeesche diplomatie bewogen.

„Die diplomatie kende niet en kon ook niet dan een betrekkelijk klein gedeelte van uw lijden kennen.

„Thans voorspelt ons een gunstig voorteeken, dat de dag van zegepraal der regtvaardigheid en wettigheid niet verre meer is. Thans zijn er zigtbare kenmerken, die bewijzen dat de hand van God op de meineedige gouvernementen, die de schande der volkeren aan hunne zorg toevertrouwd, zwaar drukt. Wij rigten ons thans tot u met diezelfde gemoedsrust, die ons te midden van zooveel wisselvalligheden en toen de hartstogten, vijanden van de heiligste beginselen, de overhand hadden, niet beschaamd heeft.

„Het tijdstip, waarop ons Vaderland het tooneel van nieuwe gebeurtenissen zal zijn, is misschien niet ver af. Wacht ze met die waardige en edele bedaardheid af, waarvan gij tot heden zulke schitterende bewijzen gegeven hebt. En mag eens de staat van zaken veranderen, gedraag u dan, niet als de slaven, die hunne ketenen verbreken, maar als vrije mannen, die de voordeelen der vrijheid weten te waarderen, die van hunne regten overtuigd zijn, die de wettigheid en regtvaardigheid het schip van staat willen zien besturen en zich niet verdiepen in utopien en droombeelden. Verberg voor u zelven geene enkele door u eertijds begane dwaling, en gij zult den zekersten waarborg hebben, dat die dwalingen niet zullen herhaald worden.

„Verlangt als één man naar de constitutionele wettigheid en naar een bestuur, dat die wettigheid ongeschonden kan en wil handhaven en tegen elke aanranding beschermen. Eerbiedigt het regt van allen, weest niet onregtvaardig jegens hen, die aan de pligten der militaire discipline getrouw bleven, en die van uw kant aanspraak op uwe achting en genegenheid hebben, daar zij, niet minder dan gij, de onregtvaardigheden verachtten.

„De eer van het Vaderland is hun vooral toevertrouwd; zij zouden, onder een meer verlicht en regtvaardiger bestuur niet in gebreke blijven, die eer tegen het overwigt van vreemde legerbenden te verdedigen. Zij zouden de mededingers van hunne Piemontesche wapenbroeders zijn, die voor de zaak van Italie de sympathie van Europa wisten op te wekken.

„Eendragt en kalmte: ziedaar wat wij u bij voortduring aanbevelen. Laat uwen vijanden de woede der wraak, die het zekerste teeken van eigene zwakheid is. Op die wijze kunnen wij op de zegepraal hopen van eene zaak, zekerlijk de heiligste en regtvaardigste dezer wereld."

Deze proclamatie heeft der politie ernstige bekommering gebaard, maar zij heeft daarentegen den gunstigsten indruk op de bevolking gemaakt. De gematigde toon, waarin zij vervat is, verdient wel opmerking, want het is het bewijs, dat zoowel te Napels als elders de overdrijvingen hun tijd hebben gehad.

Mogt echter de bastonnade-commissie den schrijver dier proclamatie vinden, dan zal zij niet zoo gematigd slaan als deze bedaard sprak. Voor haar is het echter beter, dat hij onbekend blijve, want elke strafoefening voor zulke handelingen strekt alleen tot meerdere verbittering des Volks.

Overigens is er weinig nieuws. De Keizer der Franschen komt op 4 à 5 Augustus weder in zijne hoofdstad en Koningin *Victoria* hoopt men op 17 September te Berlijn te zien.

Het comité van onderzoek, dat in Engeland *zocht* wie schul-

dig was aan al de ellende door het Engelsche leger geleden, heeft hare taak geëindigd en geen schuldige gevonden. Integendeel, die veroordeeld was heeft zij weder in eere hersteld.

Wat het volk daarvan zegt?

O, 't is al zoo lang geleden en de dooden komen hier toch niet terug.

30 Julij.

Uit Italie verneemt men weder een aantal rooversberigten en moordaanslagen, terwijl Koning Ferdinand van Napels, naar men zegt, eene nota naar Weenen heeft gezonden, om mede te deelen, dat hij eene commissie heeft benoemd, om te onderzoeken, of er hervormingen in het staatsbestuur noodig zijn, en, zoo ja, om desweege voorstellen te doen. Het benoemen eener commissie is voor vele dingen nut. De zaak zelve wordt onderzocht, maar wat het gewigtigste kan zijn, dezelve wordt slepende gehouden, en inmiddels verflaauwt de aandrang en kunnen er honderd omstandigheden geboren worden, waardoor de uitvoering geheel achterwege kan blijven.

Uit Griekenland luiden de berigten nopens de rooverijen niet gunstiger, wel heeft de regering een krachtiger houding tegen hen aangenomen, maar de roovers komen menigvuldiger te voorschijn, en zij handelen ook wreedaardiger dan zij gedaan hebben. Zoo hebben de bandieten zich o. a. weten meester te maken van het burgerlijk opperhoofd der stad Fanari en hem vermoord, na den ongelukkige alvorens de oogen uitgestoken en de beide handen afgekapt te hebben.

De telegraaf deelt eene belangrijke tijding mede, nl. dat de Fransche *Moniteur* een artikel bevat, waarin de handelingen van O'Donnell worden verdedigd, en dat slechts om aan te toonen, dat deze nieuwe minister-president zonder *coup d'état* de orde in Spanje heeft hersteld, die Espartero niet heeft kunnen of niet heeft willen handhaven.

Het schijnt dus, dat de Keizer der Franschen zeer goed keurt wat O'Donnell heeft gedaan.

Een ander telegrafisch berigt wil, dat het Spaansche Ministerie geneigd schijnt tot groote verdraagzaamheid en zal trachten de gelijksoortige elementen der verschillende partijen te vereenigen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Z. M. heeft, op het ingediend verzoekschrift van den raad van administratie der te Zwolle gevestigde Overijsselsche kanalisatie-maatschappij, bewilliging verleend tot wijziging der statuten en vergrooting van het kapitaal dezer naamlooze vennootschap.

— Bij kon. besluit is bepaald, dat aan de soldaten, die in de eerste klassen zijn geplaatst voor het schieten met de miniégeweren, een onderscheidingsteeken zal worden toegekend, bestaande uit een katoenen streep op den linkerarm.

— De dagbladen hebben berigt, dat van de gemeente Schiermonnikoog, bij gelegenheid van de jongste verkiezingen voor de Provinciale Staten, geene stembus was ingekomen, vermits daar niemand van het kiesregt gebruik had gemaakt. Nu is Schiermonnikoog een eiland, dat weinig gewigt legt op de schaal. Maar Stavoren is eene stad, en dus van meer beschaving en beteekenis dan dat afgelegene eiland. En toch is ook daar bij de zelfde gelegenheid, niemand van de kiesgeregtigden opgekomen, terwijl de drie leden van den raad, die het stembureau uitmaakten, mede hun stembiljet in den zak hebben gehouden, *ten einde zich moeite en kosten te besparen.*

— Van goederhand verneemt men thans, dat de kapitein ter zee *B. G. Escher* met den 1 Augustus aanst. werkelijk benoemd is tot directeur-generaal van marine. De Minister van Kolonien zal alsdan te gelijkertijd met de verantwoordelijkheid van zijn ministerie die van het Departement Marine op zich nemen. De heer *Escher*, tot nu toe kommandant van Zr. Majs. stoomkorvet *Amelia*, zal als zoodanig vervangen worden door den kapit.-luit. ter zee *W. H. A. Wesselink.*

— Naar men verneemt, heeft de officier-machinist *H. Hardes* een buitenlandsch verlof van 3 jaren van het ministerie van marine verkregen om naar Japan te vertrekken, ten einde aldaar omtrent het stoomwezen onderrigt te geven. Naar men verzekert, zal die om zijne kundigheden zoo zeer geachte officier derwaarts vertrekken met de schroefschoener, welke voor rekening van het Japansche rijk te Amsterdam wordt gebouwd en in September aanstaande gereed moet zijn.

— De verzending van aardappelen naar Engeland, welke gedurende eenige weken op zulk eene groote schaal is voortgezet als immer heeft plaats gehad, schijnt door ongunstige prijsberigten thans afgeloopen te zijn, waarvan het gevolg is geweest, dat de prijzen te Rotterdam ook aanzienlijk zijn verminderd, en kan men thans de puike Westlandsche aardappelen à *f* 2.40 en bloemige Geldersche voor *f* 2.10 per Ned. mud bekomen.

— De *Staats-Courant* meldt, dat aan Z. E. den heer Mr. *J. J. L van der Brugghen*, minister van Justitie, een brief is bezorgd, met postmerk van Nijmegen, welke, met lak gekachetteerd, onder weg geopend is geworden, en naar luid der verklaring van den postdirecteur te 's Gravenhage, den heer *J. Pols*, geheel open, in het paket van den Rijnspoorweg aldaar is ontvangen. Genoemde minister, verlangende, dat het geheim van de post op de meest opregte en krachtige wijs, zonder eenige de minste uitzondering, worde bewaard, heeft een streng onderzoek bevolen.

— De Provinciale Staten van Friesland hebben in hunne den 25 dezer gehouden zitting, het door de commissie voorgedragen adres aan den Koning, tot bevordering van den aanleg van *spoorwegen in de noordelijke provincien des rijks*, met algemeene stemmen onveranderd vastgesteld. In dat adres wordt gezegd, dat bij de zoo herhaaldelijk reeds gebleken mislukking der pogingen van particulieren, alleen in tegemoetkoming, van rijkswege te verleenen, afdoende hulp, is zij noodig, kan worden gezocht en gevonden, hetzij door geheele of gedeeltelijke waarborging der rente van de vereischte kapitalen, hetzij door zoodanige andere middelen, als de Koning in zijne zorg voor de algemeene belangen van het vaderland, meer oirbaar zou mogen achten voor te dragen.

— Uit een door de *Kerkel. Cour.* medegedeeld berigt omtrent de werkzaamheden der Synode van de Herv. kerk blijkt o. a. het volgende: „De Synode zet hare vele werkzaamheden onafgebroken voort. Zij heeft in hare laatste zittingen o. a. gehandeld over de godsdienstige belangen van het gesticht Meerenberg en die onzer zeevarenden, vooral ter koopvaardij. Zij heeft bevestigend geantwoord op het eerste lid der vraag: of kerkbesturen van minderen rang regtstreeks adressen mogen inzenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, — of dat dit door tusschenkomst der hoogere besturen moet geschieden. Onder de behandelde rapporten behooren: het rapport over de ringvergaderingen; het rapport over twee ingekomen, door 36 predikanten onderteekende adressen, rakende de kerkleer, de toepassing van art. 23 van het alg. reglement en het aanhangige reglement van opzigt en tucht; twee rapporten over de examina en het hulppredikerschap. Eindelijk is de Synode begonnen met het reglementeren, en wel het eerst met het concept-reglement op de algemeene weduwen-beurs, 't welk is geamendeerd en goedgekeurd. Het reglement op de kerkeraden is na de beraadslaging over vele amendementen aangenomen, met aanwijzing van eenige punten ter nadere redactie. Den 23 dezer heeft de Synode tot leden der Synodale Commissie benoemd de heeren *Schim v. d. Loeff*, pred. te 's Hertogenbosch, en tot diens secundus *G. Bruna*, pred. te Hasselt; Mr. *H. O. Feith* te Groningen, en tot secundus Mr. *J. H. de Sitter* te Sneek.

's Gravenhage, 24 Julij. De Commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het houden van eene enquête nopens de zaken van het Zwolsche Diep, heeft gisteren gehoord de heeren *W. Schuttevaar*, koopman, vroeger schipper te Zwolle; *J. van Setten*, burgemeester van Zwartsluis en *J. Zeehuizen jr.*, burgemeester van Genemuiden. Heden heeft zij gehoord de heeren *E. J. Meijeringh*, landeigenaar en verveener te Avereest; Mr. *R. A. Kerkhoven*, lid der provinciale staten van Overijssel, aan de Dedemsvaart. Naar men verneemt zal zij nog hooren: Vrijdag, 25 Julij: de heeren Mr. *J. Kalff*, oud-secretaris der kamer van koophandel te Zwolle, thans president der regtbank te Almelo; *J. C.* baron *van Haersolte van Haerst*, president van den raad van administratie der maatschappij voor het Zwolsche Diep; *J. F. Augier*, inspecteur van den waterstaat; Zaturdag, 26 Julij: de heeren *H. van der Vegt*, lid van den gemeenteraad te Zwolle; *A. F. G. Hens*, wijnkooper te Zwolle; Maandag, 28 Julij: de heeren: *J. P.* baron *Sloet*, ontvanger van het 1e dijksdistrict van Overijssel te Vollenhoven; *W. Kanis*, wethouder te Grafhorst; *G. Freislich*, notaris te Hasselt, secretaris van het 2e dijksdistrict.

De vragen loopen: *a.* over den vroegeren toestand van het Zwolsche Diep; *b.* welken diepgang toen kon bevaren worden; *c.* de tegenwoordige diepte; *d.* het verschil tusschen vroeger en nu; *e.* de onderscheidene waterlossingen; *f.* of het tarief van tolheffing doeltreffend is; *g.* over de landaanwinning, was zij hoofd- of nevenzaak? *h.* ondervindt de scheepvaart ook belemmering? *i.* is het jaagpad voldoende? enz. enz. Tot nog toe heeft elke opgeroepene een uur noodig gehad om de vragen te beantwoorden, en twee en een half uur om de verbalen na te gaan, zoodat er twee dagen verblijf aan verbonden zijn. Het is te voorzien, dat er nog een geruimen tijd noodig zal zijn tot het hooren van al de geroepenen.

— Naar men verneemt, zal H. M. de Koningin omstreeks de helft der volgende maand eene buitenl. reis ondernemen. H. M. zal zich eerst naar Berlijn begeven.

— Ten aanzien van de spoorweglijnen verneemt men, dat de minister van binnenlandsche zaken het beginsel is toegedaan om sommige belangrijke lijnen bijzonder te begunstigen, doch niet genegen is om van wege het rijk iets aan de exploitatie van al de lijnen te doen. Deze belangrijke zaak zal dan alzoo aan het nijvere publiek worden overgelaten, en afgaande op hetgeen tot dus verre met al de toegestane concessien is gebeurd, heeft men te vreezen, dat er niet veel meer tot stand zal komen.

Gorinchem, 23 Julij. Terwijl *Jan Bikker*, landbouwer in de Minkeloor onder Hoornaar zich gisteren met zijn wagen te Leerbroek bevond, geraakte de gek uit den krommen dissel, waardoor de paarden doorgingen en hij onder den wagen geraakte, welke, doordien de leidsels daaraan vast zaten, door de paarden werd medegesleept. *Bikker* kreeg nu de wielen over zich heen, werd met een gespleten hersenpan opgenomen en heeft, niettegenstaande de spoedig aangebragte hulp, nog slechts een paar uren geleefd.

Steenwijk, 21 Julij. De ziekte in de aardappelen, welke zich reeds vroeger door het geel worden der onderste bladen zeer deed opmerken, wordt thans in deze en de naburige gemeenten Giethoorn, Steenwijkerwold, Oost- en Weststellingwerf algemeen door het zwart worden der bladen zeer waargenomen. Met uitzondering van enkele akkers, op welke het loof begint te stinken, maakt de ziekte echter nog geene groote vorderingen. De tot heden gerooide aardappelen zijn zuiver en de opbrengst is zeer voldoende, zoowel wat de hoedanigheid als hoeveelheid aangaat.

Groningen, 28 Julij. De zoolang en veel besprokene kunstweg, welke gelegd zoude worden van Boven-Wildervank tot aan de gele klap te Stads-Kanaal, heeft eindelijk zijn volle beslag gekregen en zal, naar men hoopt, binnen kort worden daargesteld, en wel door het bestuur van de stad Groningen, hetwelk de daarstelling onder zekere voorwaarden op zich heeft genomen. *Old. Ct.*

— In den nacht tusschen maandag en dingsdag jl. is er in eene weide nabij Leeuwarden eene even infame als onmenschelijke daad gepleegd. Men heeft aldaar namelijk een schaap geslagt, of liever vermoord, en alleen het vet of smeer er uitgenomen, vindende men des morgens naast de misvormde overblijfselen een nog levend jong, waarvan het arme dier door de onverlaten even ontijdig als wreedaardig was verlost. — Van een anderen eigenaar is denzelfden nacht een schaap „geropt," dat is: van zijne wol beroofd door die uit de huid te trekken. Men kan begrijpen, in welk een ellendigen toestand het zoo zeer gepijnigde dier, waarvan de vier pooten aaneen waren gebonden, door den eigenaar gevonden werd. — Te wenschen is het, dat de politie hare pogingen onafgebroken voortzette, om deze kannibalen in handen te krijgen, opdat zij door eenige jaren tucht hun wreeden lust kunnen boeten. *Prov. Fr. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

De *Moniteur* berigt de ontvangst van giften uit Windsor, Petersburg en Kaïro ten behoeve der ongelukkigen door den watersnood. Tot dat einde is bereids ingekomen een bedrag van 5,802,082 fr.

— Zekere *Schram* is door het hof van appel te Parijs tot twee jaren gevangenisstraf veroordeeld, ter zake van verkoop van melk die met 20 pct. water was vervalscht.

— Volgens de *Presse d'Orient* zal uiterlijk op 15 Augustus e. k. niet één fransch soldaat zich meer op ottomanisch grondgebied bevinden. De kommissie voor de likwidatie zal tegen dien tijd ook hare voorloopige werkzaamheden ten einde gebragt hebben.

— De nieuwe vijver la Serpentine, in het bosch van Boulogne, is door eene groote ramp getroffen. De beoefenaars der kunstmatige vischteelt hadden eene groote hoeveelheid jonge zalmen en jonge karpers in den vijver geworpen en hun toegeroepen: „Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt u." Maar die heeren „pisciculteurs" hadden niet gerekend op de snoeken die, hoe weet men niet, in dat waterverblijf hadden weten te sluipen, en daar eene verschrikkelijke slagting aanrigtten. Van al de *élèves* van den geleerden heer *Coste*, den *pisciculteur* bij uitnemendheid, is zelfs niet één vorentje overgebleven.

ENGELAND.

In het Lagerhuis heeft de heer *Murrough* aan de regering gevraagd, of deze er aan dacht maatregelen te nemen, om de gewapende interventie van Frankrijk in de zaken van Spanje te beletten, terwijl hij in het geval van een toestemmend antwoord vroeg, welke die maatregelen waren. Lord *Palmerston* antwoordde als volgt: „Ik zie in den tegenwoordigen stand van zaken in Spanje nog niets, dat eene interventie van de Fransche regering kan uitlokken. De Keizer der Franschen heeft een juist begrip van regt en begrijpt, daaraan twijfel ik geenszins, dat eene vreemde interventie in Spanje, ten minste wanneer zich geene omstandigheden mogten voordoen, welke wij niet zouden kunnen voorzien, onregtvaardig zonde zijn. De Keizer is echter een man van groote bekwaamheden en de lessen van het verledene leeren ons, dat de Vorsten van Frankrijk, die toe gekomen zijn in de zaken van Spanje te interveniëren, vroeg of laat hebben ondervonden, dat die interventie meer of min noodlottig is geweest. Er bestaat dus geene enkele reden om te vreezen, dat de Fransche regering eene gedachte koestert, om in Spanje tusschen beiden te treden."

— Een door lord *Clarendon* in het Hoogerhuis gegeven antwoord is door den telegraaf ten eenemale onjuist overgebragt; namelijk met betrekking tot de vervulling van den Russischen gezantschapspost te Londen, waaraan nog niet voldaan was, terwijl de Engelsche gezant zich reeds sedert eene maand te St. Petersburg bevindt. „Wij hebben — zoo luidde het antwoord van lord *Clarendon* — onlangs eene officiele kennisgeving van het Russisch hof ontvangen, inhoudende, dat de graaf *Creptowisch* tot gezant van Rusland bij het Britsche hof benoemd is, en dat die benoeming niet met eenige voor Hare Majesteit beleedigende bedoeling was vertraagd," enz. — Andere berigten bevestigen deze benoeming en melden, dat de nieuwe gezant den 26e Petersburg verlaten.

BELGIE.

Een brief uit Brussel bevat het volgende:

„Onze feesten werden gisteren avond met het traditionele vuurwerk besloten, dat, in 't voorbijgaan gezegd, totaal mislukte, hoewel men den meest vermaarden vuurwerkmaker van Parijs, *Kuggiéri*, opzettelijk had doen overkomen. Overigens moet ik verklaren, dat het deel, door vreemde kunstenaars en leveranciers aan de werken voor onze feesten genomen, overal het minst goed is geweest, en dat op nieuw de gelegenheid daar was om het bewijs te erlangen, dat onze nationale arbeid op de hoogte is, om in alle behoeften op de beste wijze te voorzien. Dit bleek onwedersprekelijk en schitterend bij den historischen en zinnebeeldigen optogt te paard, die gisteren van 12 tot 6½ ure door de stad trok. Inderdaad het was een nationaal schouwspel, dat gelijktijdig het roemrijk verleden onzer gewesten in herinnering bragt en op de levenskrachten van het tegenwoordige Belgie wees. De perken, waarin ik met een brief voor een dagblad moet blijven, verbieden mij zelfs eene poging te doen om de beschrijving te leveren van de vijftien reusachtige wagens van den schitterenden stoet en van de medewerkers te voet, die deze wagens tot geleide strekten, maar allen die den optogt zagen, zoowel Belgen als vreemdelingen, zijn eenstemmig in de verklaring, dat nooit zulk een optogt ergens was georganiseerd, noch in onze Vlaamsche steden, die overigens hierin eene vermaardheid hebben verworven, noch in het Noorden van Frankrijk, alwaar die feestelijkheden ook in gebruik zijn. De stoet, die ongeveer eene uitgestrektheid van eene mijl innam, heeft geen ander ongeval te betreuren gehad, dan den val van een der personen, die bij het nederstorten van de hoogte van een der wagens ernstig bezeerd

DE VERTELLER ENZ.

UIT PARIJS.

Ponsard's blijspel „de Beurs" is eindelijk vertoond en men kan waarlijk niet zeggen, dat de faam zich hierbij onbetuigd liet. Zij kondigde het aan als eene „wereldgebeurtenis" en hield inmiddels het publiek verscheidene maanden op de pijnbank. Geen wonder dus, dat men elkander met woede op den eersten dag der uitvoering den toegang tot den schouwburg betwistte. Reeds in den vroegen morgen was het locaal als 't ware belegerd en er werd zelfs 100 fr. voor eene plaats in de loge geboden. De Parijzenaars liepen naar het Odéon met dezelfde drift, waarmede zij in 't afgeloopen jaar, ten tijde der vrijwillige leening, naar het ministerie van financiën stroomden. Vóór middernacht waren zij verzadigd en menigeen berouwde het, dat hij zóó hongerig was.

Het stuk heeft vijf bedrijven, doch twee daarvan zouden voldoende zijn, om de geheele geschiedenis te bevatten. De overige zijn met gezwollen redeneringen en opgesierde zinsneden aangevuld. Ziehier den hoofdinhoud van het stuk:

Léon Desroches, een jongman van het land, is te Parijs aangekomen, maar zijn hart bleef in zijne geboorteplaats. Hij bemint Camille, de dochter van zijn rijken buurman Bernard. En toch juist om Camille verschijnt hij te Parijs! Papa Bernard wil de hand zijner rijke dochter niet geven dan aan een rijk man. Om dat te worden had Léon zijne vaste goederen verkocht en daarvoor 60,000 fr. ontvangen. Met die som wil hij fortuin maken in de wereldstad. Hij wil millionnair worden en dan de hand van Camille vragen. Daar men nu echter alleen door de beurs zeer snel millioenen kan winnen, begeeft hij zich onmiddellijk naar een beursagent, Delatour geheeten en verzoekt deze voor hem „beurszaken te doen. Nu zou men gelooven, dat Delatour met beide handen naar het geld zou grijpen, maar neen. Delatour heeft een edel hart, 't is een witte raaf onder de zwarten, een kostelijke parel onder de beursagenten. In eenige dozijnen alexandrijnen raadt hij zijn vriend het beursspel af en roept:

„*De beurs is een speelhuis, eene gevaarlijke plaats, een hol!*"

Waarlijk, nooit heeft de wereld zulk een agent gezien. Intusschen, Léon is een man van karakter. Hij had nu eenmaal besloten, zijn geluk op de beurs te beproeven en geene waarschuwing van den edelaardigen agent zou hem daarvan terug te houden.

Deze geeft eindelijk toe, doet zaken voor zijn vriend Léon en wel met zooveel geluk, dat deze spoedig in het bezit is van eenige honderd duizend franken. De verstandige beursagent wil nu, dat hij het spel zal staken, maar hij spot met die raadgeving en geeft voor, nog eenigen tijd te Parijs te moeten blijven, om zekere schuld te liquideren. Dan zou hij naar zijne geboorteplaats terugkeeren. Tegen alle verwachting echter komt de rijke buurman Bernard met zijne dochter te Parijs. Hij had zich, tijdens de afwezigheid van Léon, gruwelijk verveeld en Camille zich bijna uitgeweend. De vader was verteederd en hij kwam in Frankrijk's hoofdstad om de hand zijner dochter den gelukkigen Léon aan te bieden en deze vertelt, niet zonder eenige verwaandheid, hoe rijk hij is geworden en op welke wijze. Papa schudt het hoofd over de bron, waaruit Léon zooveel duizende franken toevloeiden, maar de schoonzoon „op zigt", schildert in gloeijende trekken beurs en beursspel, dat de oude heer het hoofd verdraait en den jongen speculant zelfs opdraagt voor hem te spelen. 't Geschiedt, maar ach! de tot nu Léon liefelijk toelonkende Fortuna begint leelijke gezigten te trekken. Léon speculeerde op hoogere koersen — lager zijn aan de orde van den dag. Hij verliest veel, zeer veel geld, ook op rekening van zijn aanstaanden schoonvader. Camille, hoewel een onschuldig landmeisje, las toch op het gelaat van haren minnaar de mislukte speculatie en eischt van hem een plegtigen eed, dat hij nooit weer, hoe verleidelijk de beurs ook moge vleijen, op haar altaar zal offeren. De minnaar zweert en de geliefde vergenoegde zich met den eed. Naauwelijks had Léon zijne bruid verlaten, of er worden hem twee brieven ter hand gesteld. De een is van zijn dierbaren vriend, de beursagent, hem meldende, dat hij 300,000 fr. en zijn aanstaande schoonvader 100,000 fr. hadden verloren. De andere berigtte hem de inneming van Sebastopol, met de verzekering daarbij, dat de beurs ten gevolge van dat schitterend wapenfeit, verschrikkelijk moet rijzen. Kon hij naar de beurs gaan! Maar hij heeft immers zijne verpand, daar niet meer te zullen verschijnen. En ook zal de oude heer zeggen, als hij de treurmare hoort van verlies, 't welk hij te wijten heeft aan de welsprekendheid van zijn toekomstigen schoonzoon? Ach, zegt hij in zelven, het oogenblik is zoo gunstig, ik kan in één oogenblik mijn verloren geld herwinnen, ja nog veel rijker worden dan ik was en nu hindert mij daarin die eed. Maar ziet, hij krijgt een jezuïtischen inval. Ik zweer, zegt hij, niet meer aan de beurs te zullen spelen, maar mijn

Het voorbeeldeloos schouwspel van dezen optogt had ons nieuwen toevloed van bezoekers verschaft; alleen aan het Noorder-station, alwaar om de tien minuten een trein ankwam, zijn acht-en-vijftig treinen aangekomen, behalve de duizenden landlieden uit de omstreken, die den weg naar de stad te voet hadden afgelegd. Het aanzienlijke bedrag der ontvangsten op den spoorweg gedurende deze maand zal voor een groot deel de buitengewone uitgaven dekken, die de feesten aan de schatkist hebben veroorzaakt."

DUITSCHLAND.

De Hanoversche tweede kamer gaat voort achtereenvolgens alle voorstellen van het gouvernement, met betrekking tot het constitutionneele vraagstuk te verwerpen. Zoo heeft deze vergadering weer met eene groote meerderheid de exceptionneele jurisdictie van de openbare ambtenaren verworpen.

— De nieuwe onderhandelingen der Oostenrijksche regering met den Pauselijken Stoel, betreffende de nadere wijzigingen van de bisschoppelijke besluiten in de Weener conferentien, hebben nog geen aanvang genomen. Te Rome haast men zich niet om concessien te doen, en daar deze besluiten niet ter uitvoering komen, is het mede niet in het belang der Oostenrijksche regering deze zaak te bespoedigen. Dit is te minder het geval, naarmate deze besluiten der bisschoppen onder alle klassen der bevolking een zeer ongunstigen indruk hebben gemaakt, en hunne uitvoering in den tegenwoordigen vorm en omvang wezenlijke tegenkanting zou ontmoeten.

ITALIE.

Een brief uit Rome van 16 Julij meldt, dat het rijtuig van den kardinaal *Santucci* in de nabijheid van Rocca Gorga (provincie Frosinone) door eene goed gewapende rooversbende is aangehouden, welke teleurgesteld zijnde, omdat het rijtuig ledig was, den koetsier beval te voet naar zijn meester terug te keeren met den eisch aan den kardinaal om dadelijk 200 scudi te zenden, indien hij zijn rijtuig en paarden terug wilde hebben. De kardinaal was wel genoodzaakt, de gevorderde som te zenden, zich nog gelukkig achtende, dat hij zelf niet in handen der roovers was gevallen, die hem voorzeker hooger losgeld dan zijne paarden zouden waardig geschat hebben.

— Den 15den Julij is te Rimini op de openbare wandelplaats zekere Franschman, die zich sedert eenigen tijd als koopman te dier stede gevestigd had en de algemeene achting genoot, door een dolksteek om het leven gebragt, terwijl hij met zijne vrouw, dochter en 5 of 6 zijner vrienden wandelde. De moordenaar heeft weten te ontsnappen. De reden van dezen moord is een raadsel.

— Uit Palermo schrijft men, dat zich in de omstreken van het stadje Nicosia eene rooverbende ophoudt, die zich niet van de gewone wapenen bedient, maar de reizigers met strikken vangt, en op deze wijze reeds 22 personen aangehouden en uitgeplunderd heefl

RUSLAND.

De *Czas* meldt uit Petersburg, dat onlangs een officier van de garde den Keizer in een rapport verscheidene bijzonderheden mededeelde over den geest, die onder de officieren heerschte, en waardoor verscheidene personen gecompromitteerd werden. De Keizer liet den officier voor zijn ijver bedanken en bevorderde hem, tot belooning, tot een hoogeren rang bij een korps gendarmen te .... Irkutsk in Siberie.

— Onlangs is in de dagbladen melding gemaakt van de uitvinding van een nieuw duikerschip, dat alle vroegere proeven van dien aard verre overtrof en aan zekeren voormaligen korporaal bij de Beijersche artillerie, *Willem Bauer*, te danken is. Thans schrijft men uit Kroonstadt, dat de deswege gekoesterde verwachting nog overtroffen is. De brief is reeds hierom merkwaardig, dat hij, althans gedeeltelijk, 17 voet onder den waterspiegel der zee is geschreven. Daarin wordt gemeld hoe, na acht kleine proeven met het duikerschip, den 24 Junij eene groote proef is genomen, aan welke, behalve de uitvinder, een Russisch zee-officier, acht matrozen en een slotenmaker deelnamen en alle mogelijke bewegingen maakten. Men begaf zich daarmede in de haven van Kroonstadt, 17 voet onder de oppervlakte der zee, en bleef 11 uren lang onafgebroken onder water, alwaar, behalve met het geven van allerlei wendingen aan het vaartuig, de tijd met het instellen van feestdronken op Keizer *Alexander*, den Koning van Beijeren, Prins *Albert* van Engeland, door wien *Bauer* vroeger begunstigd werd, en de toekomstige Russische onderwater-zeemagt gesleten werd. Men voegt er bij, dat eerstdaags eene nieuwe groote proefneming, in tegenwoordigheid van den grootvorst *Konstantijn*, die de onderneming sterk heeft aangemoedigd, zal ondernomen worden.

ASSEN, 30 Julij

Heden ontvangen wij de navolgende

Telegrafische berigten.

's Hage, 30 Julij. De heer *Simons*, Minister van Binn. zaken, wil de communicatie met de zee, zoowel van Amsterdam als van Rotterdam, verbeteren.

De rede, waarmede het Engelsche parlement is gesloten, geeft hoop op eene schikking van het Midden-Amerikaansch geschil.

Amsterdam. Dingsdag, 29 Julij. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. 2½ pCt. 64½ percent. Dito 4 pCt. 95¹⁄₁₆ percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. 103⅞ percent. *Oostenrijk* Metalliek 5 pCt. 78⅜ percent.

Het onlangs te Breda plaats gehad hebbende examen der adspiranten tot plaatsing als kadet op de kon. academie voor de zee- en landmagt heeft o. a. als uitslag opgeleverd, dat als kadets zijn benoemd: *N. W. Hofstede* en *J. Fabius*, beide van Assen, de eerste voor het wapen der infanterie en de laatste voor het wapen der genie hier te lande.

— De commissie voor de enquête der zaken van het Zwolsche diep heeft in de vorige week vergadering gehouden te 's Hage, en aldaar vele getuigen verhoord. Met groote belangstelling en onvermoeiden ijver, zooals trouwens niet anders verwacht kon worden van de heeren, die eene zoo belangrijke, hooge en vereerende commissie waarnemen, heeft dit getuigenverhoor plaats gehad; de snelschrijvers hebben alles opgeschreven en daarna is het proces-verbaal opgemaakt en geteekend. Men verneemt, dat ook werkelijke schippers, die op het vaarwater het Zwolsche diep bekend zijn, zullen worden gehoord. Het is voor de binnenschipperij en voor allen, die hare belangen hebben bevorderd, eene aangename gedachte, dat het eindelijk zoover is gekomen, dat hare zaak door onpartijdige regters van alle kanten wordt onderzocht. Men mag zich daarvan voor de regtvaardige zaak der binnen-schipperij de gunstigste gevolgen voorstellen.

— De Arrondissements-Regtbank te Assen heeft gisteren wederom regtsingang verleend met bevel tot gevangenneming tegen twee kolonisten uit het gesticht te Veenhuizen, welke brandbrieven hadden geschreven, de eerste aan den Burgemeester van Kampen en de andere aan den heer *J. Sickinga*, Burgemeester van Weststellingwerf.

— Het Provinciaal Museum van Oudheden enz. in Drenthe is dezer dagen wederom met belangrijke geschenken vermeerderd, als met geologische voorwerpen van de heeren *Kinschot* te Assen en *Meijboom* te Amsterdam, met een sierlijk in rood marokijn gebonden exemplaar der Drentsche Volksalmanak van den heer *D. H. van der Scheer* van Coevorden, met een geschreven Landregt van Drenthe, met een rekenboek van de militie-compagnie Oranje-Drenthe en meer.

— Bij gelegenheid van de aanstaande komst alhier van het korps hoornblazers van het 7e regiment infanterie, te Groningen in garnizoen, zal er op de nagemelde dagen en plaatsen muziek worden gemaakt, als: Vrijdag avond van 8—9 op den Brink; zaturdag avond van 7—8½ uur voor de Burgersocieteit; zondag van 12—1½ uur op den Brink; zondag avond van 7—10 uur in de tent in het bosch; maandag-avond 7 uur concert in het Concerthuis bij *Schut*; dingsdag avond van 7—10 uur in de tent in het bosch.

— In 1855 zijn door de Provinciale Commissie van Onderwijs in Drenthe afgegeven 23 acten van algemeene toelating, als: 3 voor den tweeden, 5 voor den derden en 9 voor den vierden rang; 3 voor vreemde talen en 3 voor schoolhouderessen; 8 personen zijn afgewezen, waarvan 1 den tweeden, 3 den derden en 4 den vierden rang vroegen.

— Als eene bijzonderheid wordt ons uit Ruinen medegedeeld, dat aldaar den 25 Julij jl. aardappelen, die goed van smaak en behoorlijk groot waren, zijn gegeten van poters, die den 25en Mei in den grond zijn gelegd.

— In de veenderijen in deze provincie is de drooge turf genoegzaam geheel afgescheept; zelfs de minste soort is voor hooge prijzen weggegaan; van nieuwe zijn nog slechts enkele partijtjes droog, of liever ze worden droog geheeten, hoewel ze het eigenlijk bijlang nog niet zijn. De prijs van den turf is daardoor bijzonder hoog, en vele schippers, die anders herwaarts komen, om turf te laden, moeten nu elders vracht zoeken; op de Hoogeveensche en Drentsche Hoofdvaart heerscht dan ook weinig bedrijvigheid.

* **Leek, 26 Julij.** Sedert eenige dagen wordt er veel nieuwe baggerturf tegen zeer verhoogde prijzen afgeleverd. Voorzeker eene belangrijke tegemoetkoming voor den veenman, wegens hooge arbeidsloonen en een knellend belastingstelsel.

* **Borger, 27 Julij.** Heden morgen bij de godsdienstoefening maakte onze geachte leeraar de heer *P. P. Mulders* de gemeente bekend, dat het in de kerk der Hervormden alhier nieuw aangebragte orgel heden over veertien dagen, zijnde den 10 Aug., zal worden ingewijd, en wel bij de namiddag-godsdienstoefening.

* In deze gemeente staat de rogge overheerlijk; zandboekweit middelmatig; veen-boekweit heeft een tamelijk goed aanzien; aardappelen eveneens, de ziekte openbaart zich evenwel een weinig aan het loof, doch is overigens aan de knol volstrekt niet te bespeuren; peulvruchten zijn in de laatste warme dagen veel bijgekomen.

* **Oude Pekela, 26 Julij.** De pogingen, die aangewend worden om den noordoostelijken spoorweg tot stand te brengen, doen ons, gedachtig aan het spreekwoord, de aanhouder wint, vertrouwen, dat de hoop daarop eerling zal verwezenlijkt worden. Thans, nu zich stemmen doen hooren over deze of die rigting, duide men het ons niet ten kwade, dat wij over de vroeger door de firma *Balkema c.s.* aangegeven route van Groningen over Winschoten tot Leer, als onzes inziens niet gelukkig gekozen, onze beschouwingen mede deelen. 1o. Zoude dezelve door kostbare kleilanden loopen; 2o. minbevolkte streken aandoen, en zoude men 3o. wegens de wijdte der Eems bij Leer, eene bijzonder kostbare brug over dezelve moeten leggen. Eene lijn van Zuidbroek over Meeden, Oude Pekela tot Asschendorp is, onzes achtens, verkiesl̈ijker; dezelve zoude 1o. over geringe waarde hebbende zand- en veengronden loopen; 2o. kwamen de volkrijke kolonien Veendam, Wildervank en Pekela, met 20,000 zielen, naastbij of aan dezelve, terwijl 3o. de brug bij Asschendorp, in vergelijking van die te Leer, een luttele som zoude kosten; bovendien is deze rigting de kortste. Wij vertrouwen dan ook, dat, bij exploitatie, deze laatste rigting, wegens de voordeelen die zij aanbiedt, zal gevolgd worden.

* **Sleen, 27 Julij.** Den 24 dezer zijn in een stuk land tusschen hier en de Klenke bij het hooijen twee bijbeltjes gevonden, geheel los van band en uit elkander; van het eene is de band geheel weg, van het andere gedeeltelijk; aan het overgebleven gedeelte kan men zien, dat er haken hebben aangezeten. Men kan niet anders denken, dan dat deze bijbeltjes afkomstig zijn van eenen diefstal. Tusschen de bladeren van het eene bijbeltje bevindt zich een stuk van een paauwenveer en een bijna vierkant ingelegd papiertje, aan de eene zijde voorzien van duitsche drukletters en aan de andere zijde van hollandsche geschrevene letters in duitsche taal en de naam: Biwanberg Jans 1753. Het eene bijbeltje heeft het jaartal 1851 en het andere 1852.

* Gisteren zijn hier onderscheidene akkers winterrogge op het land verkocht voor buitengewoon hooge prijzen; p. m. een vierde bunder gold *f* 46-" à *f* 50-", hiervan moet nog een derde op het land blijven staan; hoe schoon de rogge zich ook laat aanzien en hoezeer de akkers zeer goed met stroo bezet zijn, zullen de koopers, wanneer deze het koorn gedorscht hebben, waarschijnlijk dure rogge hebben. De aardappelen alhier, waarvan het loof zeer kort is, zijn goed van kwaliteit en zullen, zoo als het zich laat aanzien, een goed beschot opleveren; de ziekte openbaart zich weder aan het loof, dat geel wordt. De boekweit laat zich aanvankelijk goed aanzien, maar is kort van stroo.

** **28 Julij.** Eergisteren had hier het vergelijkende examen plaats van de vacante scholen te Erm en Schoonoord. Voor die van Erm hadden zich 10 onderwijzers aangegeven; 1 was niet opgekomen en 2 bedankten voor het examen, zoodat 7 proeven van hunne bekwaamheid hebben gegeven, waaruit met meerderheid van stemmen is gekozen *A. Bergsma*, thans ondermeester te Assen. Voor de school te Schoonoord hadden zich 11 onderwijzers aangegeven, waarvan *Fokkens* te Makkum en *van Lemel* te Tinaarlo, omdat zij catechiseermeesters waren, en *Leemboer* te Uffelte, omdat hij zich voor die betrekking bekwaam maakte, alleen het examen konden doen. Alle drie verdienden lof, doch bij stemming is de keuze op *Fokkens* gevallen.

* **Emmen, 26 Julij.** Voor het examen voor de vacante betrekkingen van onderwijzers te Weerdinge en te Zuidbarge, hetwelk gisteren zou worden gehouden, was slechts een sollicitant opgekomen; er heeft dus geen examen plaats gehad.

* **De Wijk, 26 Julij.** Gisteren middag wilde de koeherder van de wed. A. *van Agteren*, alhier wonende, gaarne mede, om een vaartuig met mest te helpen lossen, hetgeen hem vergund werd, onder voorwaarde, dat hij de kalveren vooraf naar het land moest brengen, waarmede hij bijzonder haastig moet zijn geweest, althans toen de schipper met den zoon van genoemde weduwe bij het vaartuig kwam, zagen zij zijn pet drijven in de wijke, toebehoorende aan de erven van Mevrouw de douairière *de Vos van Steenwijk van Dikkeninge*, waarin het vaartuig lag; daar zij hieruit afleidden, dat hij in het water was geraakt, deden zij onderzoek en vonden hem inderdaad, doch hij was reeds verdronken; het was het ruim twaalfjarig zoontje van *M. Boer*, almede in de Wijk woonachtig.

Ook hier begint de aardappelziekte zich, hoewel langzaam, meer en meer te verspreiden, doch bepaalt zich tot dusver slechts tot het loof; de vrucht is gezond en van goede kwaliteit. De hooioogst is alhier op enkele uitzonderingen na, afgeloopen en heeft goed opgeleverd; bragten eenige stroomlanden minder op dan in gewone jaren, de bemeste landen waren over het algemeen zooveel vruchtbaarder, zoodat er over het geheel veel hooi is gewonnen.

* **Hoogeveen, 28 Julij.** Bij resolutie van H.H. Ged. Staten van dit gewest is aan den heer *J. F. Jacobsen* vergunning verleend, om te Hoogeveen eene snel-azijnmakerij op te rigten.

* **Annerveensche-Kanaal, 26 Julij.** De harddraverij, heden alhier gehouden, is, onder begunstiging van schoon weder, in de beste orde afgeloopen. Twaalf schoone paarden dongen naar 't uitgeloofde, waarvan de prijs, zijnde een fraai chaisgereide, behaald werd door het zwarte merriepaard van *L. Boerma* te Kiel, bereden door diens zoon *J. Boerma*, die door zijne vastheid en bedaardheid in 't rijden toonde, een goed pikeur te zijn. Naast hem mag met lof vermeld worden *W. Middel* van Wildervank, dien dan ook met zijn donkerbruin ruinpaard de premie, een pikeurs hoofdstel met stang en beugels, ten deel viel. Na den afloop vereenigde men zich vriendschappelijk ten huize van den kastelein *G. Hageman*, waar verder de avond in gepaste vrolijkheid werd doorgebragt. Het zoogenaamde "gezelschap Veendammer Muzijkanten," dat eene week vroeger te Spijkerboor "zijn ouden roem handhaafde," zocht ook hier de menigte op muzijk te onthalen. Wij wagen 't echter niet, van ouden of nieuwen roem te gewagen.

* **Coevorden, 28 Julij.** De Directie van het hier gevestigde ziekenfonds hield dezer dagen hare jaarlijksche openbare vergadering. Onder anderen bleek het, dat gedurende het afgeloopen boekjaar 280 zieken in behandeling waren, en dat er 20 verlossingen plaats hadden. Van p.m. 300 leden behooren omstreeks 80 tot de onvermogenden, die, bestond het fonds niet, ten laste der diaconien zouden zijn gekomen; dit fonds verschaft dus voordeel voor de laatsten en een groot gemak voor de onvermogenden, wijl zij, is het nood, niet van de armverzorgers afhankelijk zijn; het geeft mede een zedelijk voordeel, vermits onzes inziens, het voor den mensch de eerste trap van zedelijke daling is, wanneer hij genoodzaakt meent te zijn de openbare weldadigheid in te roepen. Dit fonds bevordert alzoo de zedelijke en stoffelijke belangen van deszelfs leden, 't welk ruimschoots verdient, dat de vermogenden eenige guldens hieraan jaarlijks opofferen. — Is deze inrigting ontegenzeggelijk eene weldaad voor elke gemeente, niet minder is het eene bank van leening, wanneer daar de arme voor het in pand geven van een kleedingstuk uit een oogenblikkelijken nood kan worden gered, en voor een cent of een halve cent zijn onontbeerlijk kleedingstuk terug kan bekomen; ook hij behoeft dan de armverzorging niet lastig te vallen, en behoudt

---

eed verbiedt niet, dat ik anderen voor mijne rekening zaken laat doen en, verheugd over dien inval, ijlt hij naar zijn vriend en geeft dezen last tot speculatie. Mis — en Léon was een bedelaar, met schulden bovendien! De aanstaande schoonvader, de boodschap der 100,000 fr. verlies ontvangende, raast, scheldt, schimpt, dreigt en voegt er als slotwoord bij: "ik geef de hand mijner dochter aan geen speler!" Camille was verstoord dat haar minnaar den bezworen eed verbrak. "Ik beminde u," zeide zij, "toen gij niet rijk waart. Ik heb u nooit rijk gewenscht, en mijn vader zelf had zijne vooroordeelen aan mijne liefde ten offer gebragt." Léon was verpletterd. Wat zou hij nu aanvangen, zonder geld, zonder geliefde, zonder eer.

Het laatste, wat zoo velen doen, zou ook zijne toevlugt zijn — het pistool — en reeds had hij de hand daarnaar uitgestoken, toen Reijnold, een neef van Camille en Léons medeminnaar, hem redde van zelfmoord. Hij komt in Camille's naam en raadt hem in arbeid zijn geluk te beproeven. Dien raad volgt hij op en wordt werkman in eene mijn.

In 't vijfde bedrijf zien wij Léon weder bij Reijnold. Het opzigt over den arbeid in de mijn is hem opgedragen en menig arbeider dankt hem zijne redding uit levensgevaar. Hij vertelt die heldendaden aan zijn vriend en de toehoorders mogen hem op zijn woord gelooven, maar die ze bedreef, moet het loon in zijn eigen hart vinden, want papa Bernard wil, dat Camille met Reijnold huwe. De toebereidselen tot de bruiloft worden gemaakt en papa Bernard, vergezeld van zijne dochter, begeven zich naar Reijnold om de dag des huwelijks te bepalen, toen deze, wel wetende dat oude liefde niet roest, Léon te voorschijn roept en beider vereeniging vraagt. Als een medeminnaar zijne liefde op het altaar der edelmoedigheid ten offer brengt, zou dan een meisje als Camille hare eerste liefde blijven verloochenen? Zij reikt Léon de hand, de oude heer maakt welstaanshalve eenige tegenwerpingen, geeft eindelijk toe en — 't gordijn valt!

Ponsard leverde in dit stuk eene vari tie op zijn blijspel "de Eer en het geld." Het zal zich hoogstwaarschijnlijk niet lang staande houden en dankt de aanvankelijke opgang, die het maakte, hoofdzakelijk aan het beursspel, 't welk thans met zooveel drift wordt nagejaagd en hier wordt gehekeld. De staatsminister, de heer Fould, die het stuk (evenals als alle tooneelstukken die opgevoerd worden) eerst doorliep, maakte er eenige kleine veranderingen in. Een ander dichter zou er niet zoo goedkoop zijn afgekomen; maar Ponsard is zeer gezien aan het hof.

Er zijn echter ook, die het stuk van Ponsard van blijvende waarde achten. Te midden van dien kunsttwist lacht Ponsard in zijn vuistje als hij, na elke opvoering, duizen francs in zijn zak steekt. Men mag van zijn blijspel zeggen wat men wil — hierin is aller oordeel één: "de dichter maakt *beurszaken*."

—

Aan eenen duiker van Buffalo in de Ver. Staten is het gelnkt het voor ongeveer vijf jaren op het meer Erie op eene diepte van 160 voet gezonken stoomschip Atlantic op te sporen en de aan boord zijnde kist met geld naar boven te halen. In deze kist bevonden zich 5000 dollars in klinkende munt en voor 31,000 dollars in bankbiljetten, die alle goed bewaard zijn gebleven; met de biljetten eener andere bank was dit niet het geval. De lijken der met deze boot gezonkene passagiers waren nog niet tot ontbinding overgegaan en alle herkenbaar; vele stonden in de kajuit regtop; ook de meubelen hadden weinig geleden.

—

Ruinen, 28 Julij. Bij de openbare raadsvergadering alhier werd zaturdag j.l. door den voorzitter, bij het vaststellen van het kohier van den hoofdelijken omslag dienst 1856, het volgend adres voorgelezen, hetwelk moest dienen tot reclame tegen eene vermeende te hooge aanslag die n.l. *f* 0.85 bedroeg:

"Aan de gemeente raat te Ruine.

"Zeer geagte leede ik vent Mijn verplegt U Eeldele te "verzoeke mij behulpzaam te welle weze, om dat ik ben "hooger an gezien als ik ben, gij hebt mij op twee gere-"kend en wij kunne nog voor gen halve bestaan, ik ben "out en verslete en daar bij zwaar gebroeke. Mijn Zoon "het veeltijds werk dat het alleen weg kan peusele dus "voor alles ongesceckt — dus twee half gebakke kunne toch "hoegsten niet meer zijn dan een, ik begeer vrije te zijn "mar liest op de laegste trap en dan gaet het mij nog als "onse geliefde Zalieg maker bij gelijckenis zijde, van de "arme weeduwe, die haar penniegje in scaet kest geworppe "haet — —

"in af wagtien hier van verzoek ik nog Mals mij goed "gant te welle weze darop een ander klas gezegt wordt "wat ge aan een Mijner Broederre gedan hebt hebt Mij "gedan ik ben intuss u diens welle die naar — H S —"

Ingez.

hierdoor zijne zedelijke waarde. De bank brengt echter het tegenovergestelde te weeg, wanneer de bankhouder den armen woekert, hem 2 centen voor briefjes beneden de gulden en tot 5 centen boven de gulden dadelijk van zijn geld aftrekt, zich aan regel noch wet stoort met het innen der interest, zoodat de arme, na verloop van een paar weken, niet meer bij magte is, zijn kleedingstuk terug te bekomen, en daarom bij de diakonie moet bedelen om een ander kleedingstuk.

*** Nieuw-Drouwen, 29 Julij.** Waren de laatste jaren winstgevend voor den landbouwer, ook de veenman heeft thans zijne gouden eeuw. Zoo ooit, dan kan men tegenwoordig de veenen goudmijnen noemen, nu de slechtste turf een prijs opbrengt, die met dien, welken vroeger de beste gold, overeenkomt. Wat bijna niemand zich herinneren kan, is dit jaar gebeurd: de oude turf is zoo algemeen afgevoerd, dat vele turfschippers de vaart voor 't oogenblik moeten staken. Door den veelvuldigen regen is drooge nieuwe turf nog zeldzaam; die er is, wordt tegen 40 a 50, zelfs tot 56 gulden 't dagwerk verkocht. Ook de arbeiders deelen, in zekere mate, in den voorspoed der verveeners; de dagburen overtreffen met ruim ⅓ die van vroegere jaren. Bedroevend is 't dan voorzeker, nog in dezen tijd gedurig van diefstallen te hooren, gelijk hier voor een paar nachten aan een behoeftig huisgezin twee schapen uit het hok geroofd en elders aardappelen van 't land gestolen werden. De daders heeft men nog niet ontdekt.

*** Smilde, 29 Julij.** Een bijenhouder alhier had zijne geit in de nabijheid van zijn bijerstal gezet, om te grazen. De geit kwam los en ging naar de bijenkorven. Dadelijk kwam een der kleine korfbewoners op de geit los en stak haar. De geit, woedend over zoo eene brutale daad, stiet dadelijk drie bijenkorven om. Aanstonds vlogen de bijen haar bij honderden aan en staken haar — dood. Eene leering, dat het niet goed is, om vee nabij de bijen te zetten.

*** Steenwijkerwold, 28 Julij.** De hooibouw gaat thans, door het vrij gunstige weder, vlug van de hand. Jammer maar, dat dezelve zoo weinig oplevert! Zeker landbouwer in deze gemeente is gewoon in den regel p. m. zestig stuks vee in den winter op te zetten. Hij heeft *zestig dagmat*, d. i. p. m. 40 *bunder lands* hooiland, en wint dit jaar van dat land slechts p. m. *zestig twee-paards-voeren hooi*. Gelukkig voor hem, dat hij veel bouwland in gebruik en daardoor veel stroo ter voedering heeft. De landbouwer *J. Hoogman*, mede onder deze gemeente, huurde een stuk hooiland voor ongeveer f 50, *vijftig gulden*, en heeft daarvan slechts ruim *één twee-paards-voer hooi* kunnen winnen, terwijl een ander een stuk land huurde voor p. m f 120, en daarvan slechts *drie* voer hooi heeft gewonnen. Gaat het den landman en veehouder in andere opzigten voordeelig, de hooge huurprijzen der landen en de slechte opbrengst derzelven doen sommigen tegen den winter opzien en voorwaar niet zonder reden.

RAADSVERGADERINGEN.

Assen, 26 Julij. Afwezig waren de heeren *Vos*, *Servatius*, *Remmelts*, *Carsten* en *Homan*. — De voorwaarden tot den onderhandschen verkoop van twee strookjes grond in de zoogenaamde *Zandgaten*, en tot openbaren verkoop van een perceel grouds, gelegen bij Luchiesland, van een stuk heideveld, gelegen in het Veeningerland, en een stuk heideveld of boschgrond, gelegen op het zoogenaamde Stadsbroek, benevens de voorwaarden van verpachting van het regt der waag, zijn ter inzage der leden tot eene volgende vergadering nedergelegd. — Het vereischte besluit is genomen tot vereffening ten laste der begrooting van 1856 van de kosten van verpleging van zekere *Maria Dutry*, ten laste der gemeente, in het krankzinnigengesticht te 's Gravenhage. — De voorwaarden van aanbesteding van het verlengen der in de veenen van de heeren *Gratama & Cie.* aangelegde wijk over stadsgrond, tot aan den weg naar ter Aard, worden aan H.H. Burg. en Weth. gerenvooijeerd, om, naar aanleiding der gevoerde discussien, nadere voorstellen ter zake te doen. — Op voorstel van den Voorzitter is met algemeene stemmen besloten, om aan Burg. en Weth. op te dragen, om aan het Rijksbestuur een adres in te dienen, ten einde, bij den aanleg van spoorwegen in de noordelijke provincien, Assen niet van de spoorwegverbinding worde uitgesloten. — Op eene vraag van den heer *Gratama*, wordt door den Voorzitter geantwoord, dat aan den heer *G. Wind*, onder opperoezigt van den heer Hoofd-ingenieur van den waterstaat in dit gewest, het dagelijksch toezigt op den aanleg van den klinkerweg tusschen Assen en Beilen door beide gemeenten was opgedragen, en dat de dagelijksche opzigter reeds bewijzen leverde, dat dat toezigt deugdelijk moest worden geacht.

INGEZONDEN STUKKEN.

Noord-Willemsvaart.

Toen in den Raad der gemeente Assen de subsidie van f 25.000 werd toegestaan, lag de kaart ter tafel, van wege de ondernemers overgelegd, waarop de lijn uit de kolk bij *Haak* was geteekend, terwijl op het terrein van wege de ondernemers de bakens op die lijn waren gezet. De ondernemers hebben dus bij den Raad die lijn op den voorgrond gesteld.

Nu zegt het gerucht, dat de ondernemers het kanaal geheel buiten Assen om willen leggen, door het land naast de behuizing van den heer Mr. W. *Goedkoop* bewoond geweest, en zulks om eenig geld uit te winnen.

Zou dit wel overeenkomstig zijn met de goede trouw?

Zon dit wel beantwoorden aan het zoo onbekrompen toegestaan subsidie en aan den ijver, waarmede in Assen in de leening is ingeteekend?

Wij hopen, dat de Raad der gemeente het belang van Assen zal weten te handhaven.

Een burger van Assen.

De edele zangkunst behoort in elke gemeente beoefend te worden. Het waarom vereischt geen betoog. — Voor eene hoofdplaats eener provincie zoude het schandelijk zijn wanneer er geene gezelschappen bestonden waarin de zangkunst beoefend werd; volgens een berigt onder de advertentien geplaatst, in de Drentsche en Asser Courant, van den 23 Julij l. l. zoude men kunnen opmaken, dat te Assen de stad mijner inwoning geene liefde voor de zangkunst bestond.

Ik kan echter verzekeren, dat van den jare 1807 af, hier ter stede, altijd vereenigingen bestaan hebben, waarin de zangkunst beoefend werd. Vele van de leden zijn reeds ten grave gedaald, en zijn door anderen vervangen. Op dit oogenblik bestaan hier nog drie zangvereenigingen waaronder twee zijn, waarin muzijkstukken worden opgevoerd; en een dat volgens gemeld berigt (wij spotten niet gaarne met eene ernstige zaak waartoe elk en een iegelijk zich behoort voortebereiden) vervallen zoude zijn. Dit gezelschap bestaat uit een groot aantal jongelieden. Het koraalgezang is hier de hoofdzaak, en moet dienen om het kerkgezang te verbeteren.

Deze vereeniging is niet vervallen, maar heeft eenen anderen vorm aangenomen, en de verdienstelijke onderwijzer *J. Karsten*, blijft de leiding daarvan op zich nemen.

Met deze weinige regelen, welke ik hoop dat door UEd. Mijn Heer de Redacteur van bovengenoemde courant, in uw blad zullen worden opgenomen wensch ik het publiek nader in te lichten, opdat er niet een blaam op Assen geworpen worde, die ze niet verdient.

Met de meeste hoogachting Mijnheer de Redacteur, ben ik U.WelEds. gehoorzame dienaar H. SCHENKEL.

Assen den 28 Julij 1856.

In de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* van zaturdag den 19 Julij l.l. no. 58 wordt gemeld, dat Ds. *J. P. Nonhebel* van Heemse, alsmede Ds. *Pollen* van Onstwedde bedankt zouden hebben voor de op hen uitgebragte beroeping naar de gemeente het Hollandsche veld. De berigtgever moet niet wel ingelicht zijn, aangezien van die gemeente geene beroeping nog kon aangeboden worden, ten zij eerst eenig antwoord ten dien aanzien van hooger hand ontvangen zij; daarom echten wij zulk een berigt geheel ontijdig en beleedigend voor den kerkenraad.

Een Lid uit de gemeente.

Het betrekkelijk berigt is door ons in andere couranten aangetroffen en overgenomen, meenende, dat hetzelve juist zoude zijn. Red.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene Dochter R. HORREUS DE HAAS — van Slooten.

Dwingelo, 27 Julij 1856.

Heden overleed in den jeugdigen leeftijd van 14 jaren en 10 maanden, mijn hartelijk geliefde jongste zoon JAN ALEXANDER. Eene langzame verzwakking en bijkomend zenuwtoeval maakte een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.

Zwartsluis, 28 Julij 1856.

J. A. WESTENBRINK MEIJER.

De Directeur van het Postkantoor te Assen heeft de eer te berigten:

1o. dat bij ministeriele resolutie van 17 Julij jl. No. 161 Post., het hulpkantoor te Borger is voorzien van een Register voor aangeteekende brieven en geldverzendingen;

2o. dat bij ministeriele resolutie van 17 Julij No. 159 Post., is benoemd tot postbode van Gieten over Gasselte naar Borger, de persoon van H. TINGEN, ter vervanging van den op verzoek eervol ontslagenen postbode H. NIEMEIJER.

Assen den 24 Julij 1856.

De Directeur voornoemd,
H. S. GRATAMA.

Ten gevolge van een Bevelschrift van Z. Exc. den Minister van Justitie, in dato 14 Julij 1856 No. 123, wordt aangekondigd:

dat de Heer HENDRIK WILLEM SCHUMMELKETEL te Meppel, zich bij verzoekschrift heeft gewend tot Zijne Majesteit den Koning, om de bij de wet gevorderde toestemming te verkrijgen, ten einde aan zijnen minderjarigen zoon JAN moge worden vergund den geslachtnaam van DANNENBERGH bij den zijnen aan te nemen, en zich alzoo in het vervolg te mogen noemen en te teekenen **JAN DANNENBERGH SCHUMMELKETEL.**

H. W. SCHUMMELKETEL.

NAAR

AUSTRALIE EN AMERIKA,

NEW-YORK, PHILADELPHIA en NEW-ORLEANS, SHEBOGAN, PELLA en St. LOUIS.

ZEIL- en STOOMSCHEPEN.

Wekelijksch vertrek.

Informatiën bij VAN AMERONGEN & Co. te Amsterdam.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 20—27 Julij. Ondertr. E. A. Veldman met Gort. — Geh. A. Kleine met H. Kleis. — Bev. F. Scholten ... Korten, van d.; S. Schokker geb. Kamman, van d., A. Brug... weert geb. van Dooren, van d. — Overl. L. Spijkerman, 10 ... ml.; G. Winkel, echtgenoot van A. Kats, ruim 35 j; S... Jacobsen, 1 j. en bijna 3 m., vrl.; A. van Oosten, 9 j., overleden te Meppel.

Smilde, 20—27 Julij. Bev. J. Pool geb. Kieviet, van d.; W. Hogewind geb. Jorissen, van z.; J. Boerhof geb. Zijlst... van d. — Overl. Jan Veenstra, 4 j. en 2 m.

Meppel, 18—25 Julij. Geh. H. Tiepel met G. Worst. — ... G. Slot geb. Benthem, van d.; G. J. Eleveld geb. Kuijers, ..; J. J. Veneman geb. Santing, van d. — Overl. A. Tuitem... bijna 11 m., ml.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 29 Julij.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	f —.—	Boekweit, zand	64	N.pd.	f
„ N. Oml.	68	„	„ 12.35	„ „	66	„	„
dito,	70	„	„ 13.10	„ veen	64	„	„
„ „ Old.	66	„	„ 11.20	„ „	66	„	„
„ „ „	70	„	„ 12.70	Paardeboonen. . f	7.30	a	
Rogge, N. Inl.	62	„	„ 8.40	Groene Erwten. „	00.00	a	
„ „ „	64	„	„ 9.00	Graauwe „ „	00.00	a	
„ „ „	66	„	„ 9.50	Aweelzaad . . . f	13.00	a	
Haver, N. dikke	40	„	„ 3.95	Gort, grove . „	10.50	a	
„ „	42	„	„ 4.15	Gort, parel . „	13.50	a	
„ Voer	36	„	„ 3.65	Olie, raap per vat	50.00	a	
„ „	40	„	„ 4.05	Raapkoeken		a	—
„ Zwarte	36	„	„ 3.50	Lijnkoeken . . .	—.—	a	—
„ „	38	„	„ 3.70	Boter ¼ ton. . .	—.—	a	—
Garst, N. wint.	54	„	„ 6.15	Boter ⅛ „		a	—
„ „ „	56	„	„ 0.00				
„ „ zomer	56	„	„ 0.05				
„ „ knob.	60	„	„ 6.60				

Tarwe flaauw en niet dan lager te verkoopen. Inland... Rogge aan consumptie 15 Cents lager, Buitenlandsche onbege... Boekweit 60 Cents lager te vergeefsch aangeboden. Winter Knobbe Garst slap, Zomer dito niet aan. Haver over 't geh... lager afgegeven. Boonen als veren. Gort minder begeerd. Aw... zaad bij geringe aanvoer de beste soorten ruim prijshoudend.

ZWOLLE, 25 Julij. Tarwe f 18,25 a f 17,25. — Rogge f 1... a f 10,00. — Boekweit f 11.50 a f 9,05. — Nieuwe Aardapp... f 2.20 a f 1,80. — Boter per ⅛ ton f 20,25 a f 19,75; per... f 1,10 a f 1,00.

OLDEMARKT, 26 Julij. Boter ¼ v. f 41.00 a 00.00.

HEERENVEEN, 26 Julij. Rogge f 10.30. Boter p. ¼ v. f 4...

NOORDWOLDE, 24 Julij. Rogge f 11.00 a f 11.25. — Bote... N. ℔ f 0.90 a f 0.98.

STEENWIJK, 28 Julij. Rogge f 10.50 a f 11,00. — Boe... f 11,00 a f 11,50. — Boter per ⅛ ton f 00.00 a f 00,00.

AMSTERDAM, 26 Julij. TARWE alleen bij gerijven... consumtie tot lager prijzen; 125 ℔ bonte Poolsche f 540; 1... oude dito f 565; 126 ℔ oude en nieuwe dito f 560; 125 ℔ ... f 520; 125 ℔ nieuwe dito f 530; 128 ℔ Galatz f 405, 1... Rijn f 425, 430, 435; 126 ℔ dito f 450; 129 ℔ Holstein... f 450; 132, 134 ℔ Kubanka f 400, 410. — ROGGE lager, ... bij kleinigheden; 122 ℔ Pruissische f 304; 123 ℔ Pommer f ... 120 ℔ dito f 285; 122 ℔ Amerik. f 300; 124 ℔ Anclam... f 310; 117 ℔ Stokholmer f 295; 119 ℔ grove Zweedsche f ... 117 ℔ Petersburger f 290; 116 ℔ Inlandsche f 280; 119 ℔ Hol... steinsche f 280; 117 ℔ dito f 277 aan de Zaan. — GARST hooger gehouden, doch niet in omgegaan. — HAVER en BOEK... WEIT zonder handel. — KOOLZAAD £ ½ lager; Haarlemmermeer f 17; Polder f 16¾; Vlaamsch £ 87; op 9 v. Olie Oct. en Nov. £ 87½. — LIJNZAAD in een doen; 108, 109 Petersburg. f 332½. — RAAPOLIE slap; op 6w. f 54¾; Vliegend f 53½, 53; 1o. Sept. f 51, 50; Oct. f 49¾, 49; ... f 49½, 48¾; Dec. f 49¼, 48½. — LIJNOLIE willig; op ... f 38¼; Vliegend f 37¾, 38¼; 1o. Sept. f 36, ½; Oct. f 35... f 36; Nov. f 35, ½; Dec. f 34½, 35. — HENNEPOLIE 6w. f 47½; Vliegend f 46. — RAAPKOEKEN per 1040 st. f 95 a 97. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9½ a 13½.

SCHIEDAM, 26 Julij. MOUTWIJN tot f 22 per vat ... tant met goeden handel; later stil. — JENEVER 100 pct. A... proef f 26½ a 27 per vat contant.

230ste **STAATS-LOTERIJ.** EERSTE KLASSE.

1ste Lijst. No. 4596 f 2500. Nos. 2635, 4611, 12580 en 1... ieder f 1000. Nos. 151, 855 en 13979 ieder f 400. Nos. 1... 7641, 8276 en 9270 ieder f 200. Nos. 7404, 9972 en 15894 ... f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 28 Julij 1856.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	64⁹⁄₁₆	*Polen.* Oblig.	4	pct.	79¼
„ „	3	„	76	*Spanje.* Oblig.	1¼	„	24¾
„ „	4	„	95⅛	Obligatien	3	„	45¾
Amort. Synd.	3½	„	91⅛	Binnenl.	3	„	39
Handelm.	4½	„		Amortisable			6¹⁵⁄₁₆
O.I. Leening	4	„	94½	Bewijz. Coup			6⅛
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	100	Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	103⅞	„ Metal.	5	„	78½
Dito 1828/29	5	„		„ „ N.	5	„	85¹³⁄₁₆
Cert. 1831/33	5	„	93	„ „	2½	„	40⁷⁄₁₆
Dito 1840	4	„	86⅜	*Belgie*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	86⅛	Rothschild	2½	„	51¾
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	45¼
Cert. van dito	6	„	66	„	4		
				Amerika Bank-Act.			

Als een staaltje van hoogdravende bombast, deelen wij u de volgende aanbeveling mede van een middel tegen de vlooijen a f —50 het fleschje.

Voor tijden woonde in een der Ahoels van het vruchtbare Georgië een rijke Armeniër, die door de Turksche overheid vervolgd werd; waaraan hij zich schuldig gemaakt had wist niemand, en wie vraagt daar ook naar in die landen.

Een Hoog-Edel Gestr. Heer Pacha van vele paardenstaarten maakte zich meester van zijnen rijkdom en hij moest de plaat poetsen, wilde hij niet op zijn Turksch een puntje paal voor leuningstoel gebruiken of zijn hoofd op de spits eener lans bilboquet zien spelen. Hij verschool zich in het Araratgebergte, waar weleer vader Noach's ark na lang dobberen gelukkig weder op den vasten grond kwam, dwaalde onder de reusachtige boomen der oudheid, mijmerde op de puinhoopen van de steden en tempels der aloude Assyriers, droomde van Semiramus, filosofeerde over de vergankelijkheid van al het aardsche, troostte zich over zijn verlies en begon uit louter verveling te herboriseren. Hij kreeg, behalve eenige nomadische Tartarenstammen, Tscherkessische jagers en de naar Perzie heen en weder trekkende karavanen, geene menschelijke wezens te zien; zoo veel te meer tijd had hij dus om ook op alles te letten en maakte daardoor eene ontdekking, die ons allen min of meer welkom zijn moet; waardoor hij, de arme vervolgde Armeniër, zoo goed en welligt degelijker dan *Heinrich Frauenlob* van Mainz, de volle sympathie der vrouwen verdient; — hij ontdekte namelijk eene plant, die in bloeijenden toestand met een liefelijk klein rooskleurig bloempje prijkte, maar rijp en gedroogd, den onmiddellijken dood der insecten, die het naderden ten gevolge had. Eene onschatbare ontdekking in een land, dat zoo rijkelijk met dat goedje gezegend is! Hij brak het zaad tusschen twee steenen en verkocht het in doosjes van boombast gemaakt, zoo als de volkeren van den Kaukasus nog heden ten dage maken, aan de doortrekkende karavanen: op deze wijze werd het in Rusland als Perzisch insectenpoeder bekend en zeer in waarde gehouden. — Het kreeg echter eene meer verspreide vermaardheid sedert Professor *Conradi* voor Rusland's Keizer den Kaukasus bereisde, om zijne natuurvoortbrengselen te onderzoeken; hij, die ook van dit poeder gehoord had, raakte met de plant bekend, maakte het Tiflisch handelshuis *Johann Zacherl* daarop opmerkzaam als een handelsartikel van eene groote toekomst, en thans is het in het grootste gedeelte der aan Rusland en Turkije grenzende landen reeds bekend en in Holland, Frankrijk en Engeland ingevoerd. Het komt in huiden genaaid naar Europa. Wij verkoopen het in papieren zakjes in den vorm van fleschjes, die wij volgens de wet gedeponeerd hebben om vervalsching te voorkomen.

Men behoeft slechts een weinig van dit poeder in het bed of in de kamer te strooijen om het ongedierte spoedig te dooden en te verdrijven. *Honden strooit men het in het haar en heeft dit slechts 2 of 3 maal gedurende den zomer te herhalen.*

Verlost zijn wij dan eindelijk van de zomernachtskwellingen; onze schoonen behoeven nu het bloeddorstigste aller dieren (volgens *Funke*) niet meer te vreezen, en de honden zullen van hunnen lastigen vijand bevrijd worden; bij haar toch (altijd volgens *Funke*) logeert de generale staf, bij de honden het garnizoen. De zomer van 1856 zal zeer rustig zijn; op den Oosterschen oorlog volgt rust in Europesche staten, door het Oostersche poeder zullen huizen en legersteden in hetzelfde voorregt deelen, voortaan geen nachtelijke overvallen en strooptogten meer, geen klaauwen, schurken en bijten, een rustige slaap zal allen zegenen; verkwikken; — geene klagten meer bij den huisheer de verkeerde lievenheersbeestjes, geen opbreken van ... ren, schotten en bedsteden, een weinig van dit poeder op ... en ... gestrooid en dit enige keeren herhaald, doet de misselijkste aller dieren, die ons nog meer vrees aanjaagt dan de bloeddorstigsten, spoedig verdwijnen.

Nog verdient opgemerkt te worden, dat men ook planten daarmede bestrooit en door verbranding er mede bedwelmt, om ze van bladluizen en andere insecten te bevrijden. — gelen, die met ongedierte geplaagd zijn, strooit men het in de veeren; motten, mieren en vliegen verdrijft men er eveneens mede. Professor *Koch* maakt daarvan gunstige melding in zijne reisbeschrijving § 46. — De medicinische faculteit te Weenen heeft het onderzocht en bevonden, dat het hevigste middel is tegen alle insecten en volstrekt onschadelijk voor den mensch. Professor *Reichenbach* te Dresden heeft zich zeer daarvoor geïnteresseerd en aan eenige Nederlandsche Professoren is door den heer *Zacherl* zelven het voorstel gedaan eene proef daarmede te nemen. *Ingez.*

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.